

JAARVERSLAG 2019 - TAALONDERSTEUNING

Taalcoachproject Lochem/Zutphen

Het doel van het Taalcoachproject is anderstaligen op weg te helpen in de Nederlandse taal en samenleving. Ze worden één op één ondersteund door de taalcoaches van het project. Deze ondersteuning is voor het grootste gedeelte gericht op immigranten. Velen zijn reguliere stathouders die gedeeltelijk zelfstandig wonen in Lochem of Zutphen en moeten inburgeren. Daarnaast zijn er ook andere wereldburgers, met name uit de EU, die hier wonen of werken maar de Nederlandse taal niet spreken, ook zij kunnen hier terecht. De ondersteuning voor iedere deelnemer is gemiddeld 1 á 2 uur per week, meestal bij de taalvrager thuis, maar soms ook in de bibliotheek of in een andere openbare ruimte. Tussen de taalcoach en taalvrager wordt er naar een afgesproken doel gewerkt en een dergelijk traject duurt meestal ongeveer één tot anderhalf jaar.

De taalvragers in 2019 kwamen uit wel 25 verschillende landen. We hadden in totaal 97 taalvragers, waarvan er 63 nieuw waren in dit jaar en er zijn 72 gestopt. Het aantal koppelingen tussen taalvrager en taalcoach bedroeg 86.

De nieuwe taalvragers kwamen binnen via Toptaal, Taalhuis, Vluchtelingenwerk of meldden zich rechtstreeks bij ons. Het aantal taalcoaches bedroeg 86, terwijl er 20 stopten gedurende het jaar, maar we ook weer 20 nieuwe coaches erbij kregen.

Het team van coördinatoren is aangevuld met 1 coördinator. Er zijn nu 4 coördinatoren, waarvan 3 voor Zutphen en 1 voor Lochem, daarnaast hebben we een administratief medewerker en 1 bestuurslid van 't Gilde (afgelopen jaar is deze persoon gewisseld). We hebben een goede bezetting en alles loopt goed binnen het team.

Gedurende het jaar zijn er een aantal themabijeenkomsten en de kerstbijeenkomst georganiseerd, waaraan alle taalcoaches van zowel dit project als van het Praathuis konden deelnemen. Ook werd er maandelijks een intervisiebijeenkomst/taalcoachcafé georganiseerd voor de taalcoaches. Op deze manier kunnen de taalcoaches toch een aantal keren per jaar elkaar ontmoeten en informatie uitwisselen.

In 2019 is in Lochem de PINVA (Project informeel Nederlands voor anderstaligen) opgericht. Dit is een wekelijkse bijeenkomst voor alle taalvragers in Lochem om samen Nederlands te spreken en te oefenen op informele wijze en op vrijwillige basis. Er zijn altijd 2 taalcoaches aanwezig om het te begeleiden.

Net als in 2018 kregen we geen geld meer van de gemeente om onze kosten te kunnen dekken. Daarom is wederom gezamenlijk met de Bibliotheek, Taalhuis, Toptaal subsidie aangevraagd en ook toegekend uit de WEB-gelden. De subsidie is wel een stuk lager dan in 2018. Hiervoor is een innovatieproject opgezet, waar formeel- en non-formeel onderwijs voor een aantal niet inburgeringsplichtige taalvragers gecombineerd werd om de zelfredzaamheid van de taalvrager nog verder te versterken. Prettige bijkomstigheid daarbij was dat de taalvrager naast deze lessen ook nog de mogelijkheid had om naar het Praathuis en de PINVA te gaan om nog meer Nederlands te kunnen spreken en oefenen.

Zoals ook in het jaarverslag van het Praathuis te lezen valt, is er een goede samenwerking tussen Taalcoachproject en Praathuis. Het bestuurslid van het Gilde woont beide vergaderingen bij en informeert beide werkgroepen over elkaar. De taalcoaches van beide werkgroepen kunnen deelnemen aan de gezamenlijke themabijeenkomsten en trainingen. Sommige taalcoaches werken zelfs bij beide activiteiten.

Praathuis - Kom samen Nederlands praten

Op 2 februari 2017 opende Praathuis Zutphen voor het eerst haar deuren voor alle anderstaligen in Zutphen en omgeving die Nederlands willen (leren) spreken. Nog altijd kunnen taalvragers iedere donderdagochtend van 9.30 tot 11.30 uur terecht in het Rode Kruisgebouw aan de Van Drinenstraat 4 in Zutphen. Ook in 2019 werd het praathuis weer goed bezocht. Praathuis Zutphen biedt daarmee een vaste ontmoetingsplek voor gesprek, uitwisseling, begrip, verbinding, aansluiting, cultuur proeven en wegwijs in de Nederlandse maatschappij.

Bezoekersprofiel en bezoekersaantallen

De meeste bezoekers zijn woonachtig in het nabijgelegen asielzoekerscentrum (AZC), maar ook enkele statushouders woonachtig in Zutphen en omgeving maken deel uit van onze vaste bezoekers. Daar waar we destijds startten met slechts 1 taalvrager, liep het aantal bezoekers in 2019 op naar een maximum van 62 op een ochtend (7 november 2019). Het aantal bezoekers per keer kan nogal verschillen, afhankelijk van het weer, cultuurgebonden vasten- en feestdagen en schoolvakanties. Maar, met een minimum van 16 bezoekers (4 juli 2019) is er altijd voldoende aanloop om het enthousiasme van de circa 20 vrijwilligers te kunnen blijven voeden.

Het totaal aantal taalcontacten in 2019 was ruim 1900 met 294 verschillende taalvragers en verspreid over 50 weken. Enkel op 30 mei en 26 december was het praathuis gesloten. Het grote aantal bezoekers dat slechts één of enkele malen is geweest, valt te verklaren door de andere functie die het AZC Zutphen heeft gekregen. Er verblijven nu veel vluchtelingen die wachten op de start van hun asielprocedure (de zogeheten 'prepollers'). Zij stromen sneller door naar opvanglocaties elders in Nederland dan vluchtelingen die in een asielprocedure zitten. Dit gegeven maakt ook dat Praathuis Zutphen sindsdien aanzienlijk meer taalvragers ziet met een beginnend niveau van de Nederlandse taal. De individuele leerbaarheid blijft echter zeer verschillend, van analfabeten tot hoger opgeleiden.

Activiteiten

Zoals ieder jaar probeert het praathuis een aantal activiteiten te organiseren gericht op uitwisseling van de Nederlandse cultuur en soms ook de culturen van onze bezoekers. 2019 was wat dit betreft een druk jaar.

Op 3 januari startten we het Nederlandse Nieuwjaar met nieuwjaarsrolletjes en een uitleg van de symboliek daarvan.

Op 31 januari hebben we op Nationale Gedichtendag gedichtjes gemaakt en besproken. Een gitarist heeft daarbij vrijwillig diverse gedichten en verzen begeleid.

Op 21 maart vierden we het Perzisch nieuwjaar Norooz Mubarak, verzorgd door een aantal van onze Iraanse bezoekers. Een PowerPoint presentatie, een tafel met hapjes, Iraanse specerijen en verschillende symbolische elementen, en ter afsluiting werd door groot en klein gedanst op Perzische muziek.

Op 18 april hebben 3 groepen van 20 bezoekers de Walburgtoren beklommen, onder professionele begeleiding van praathuisvrijwilliger Hans Ferwerda.

Op 25 april was er aandacht voor Koningsdag en 4 en 5 mei.

Op 27 juni vond een rondvaart door Zutphen plaats met 80 personen, verdeeld over 4 fluisterboten.

Op 12 september een extra activiteit, georganiseerd naar aanleiding van in samenwerkingsverband besproken zomeractiviteiten voor vluchtelingen. Een aantal vrijwilligers van Praathuis Zutphen is met 74 taalvragers naar het Openlucht Museum in Arnhem gegaan. Een dag vol indrukken, Nederlandse geschiedenis en cultuur.

Op vrijdag 18 oktober een vrijwilligerssetentje (bij de Kaardebol) om elkaar wat uitgebreider te leren kennen, gecombineerd met een stukje scholing voor meer inzicht in het leven van onze praathuisbezoekers. COA-medewerkster Agnes Ebbers heeft daartoe verteld over de asielprocedure en de gang van zaken in het Zutphense AZC. Omdat door tijdgebrek niet alle vragen beantwoord konden worden, is de 'sessie' verlengd met een bezoek aan het AZC in januari 2020.

Op 5 december kwam Sinterklaas (gespeeld door vrijwilliger Cees de Boer) op bezoek en twee praathuisbezoekers zijn uitgenodigd piet te spelen. Een accordeoniste begeleidde vrijwillig de Sinterklaasliedjes die dankzij de geprojecteerde tekst door alle aanwezigen werden meegezongen. Als cadeau voor het Praathuis werden twee boeken aangeboden over Nederland. Tijdens de pauze en het Sintspel was er speculaas en strooigoed. Alle aanwezigen gingen met door de vrijwilligers gedoneerde cadeautjes naar huis.

Op 19 december was er een fotopresentatie van de activiteiten in 2019 en kon aan diverse kerstactiviteiten worden deelgenomen: kerstballen maken, kerstkaarten knutselen, collages plakken en sinaasappels versieren. Alle deelnemers kregen een kerstkaart uitgereikt en konden allerhande kerstraktaties proeven.

Financiën

De balans en winst- en verliesrekening wordt bijgehouden door het Gilde Zutphen. In 2019 kwam binnen €667,65 en werd uitgegeven €7181,63. De verantwoording hiervoor:

Qua inkomsten is het Praathuis afhankelijk van het Gilde Zutphen en donaties. In 2019 deed de Lions Club Zutphen een zeer welkome donatie van € 667,65.

Het totaal aan uitgaven was dit jaar hoger dan gebruikelijk door de extra zomeractiviteit (€1666,85 plus €57,68 reiskosten voor 2 extra auto's), die eigenlijk gefinancierd zou worden door stichting MIK. Uiteindelijk heeft het Gilde Zutphen deze kosten betaald.

De 4 fluisterboten voor de excursie door Zutphen kostten dankzij een gereduceerd tarief €220,-.

Aan drinken en versnaperingen tijdens excursies en in de pauzes is €206,53 uitgegeven. Dit lage bedrag wordt gerealiseerd door grote inzet van vrijwilligers die onderhandelen over de prijs en de beste koopjes zoeken.

Om onze vrijwilligers te bedanken voor hun inzet wordt scholing aangeboden en jaarlijks een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd. In totaal werd hiervoor €637,60 uitgegeven.

Aan materialen is €616,43 uitgegeven. Hiervan zijn gekocht: boeken, kopieën, materiaal voor themabijeenkomsten, schrijfmateriaal, lamineermappen, etc. Een deel van het educatief materiaal werd aangeschaft middels sponsoring door IJsselzorg te Zutphen.

Voor huisvesting werd € 3446,- uitgegeven. Dit is een zeer grote kostenpost.

Een bedrag van €330,54 werd uitgegeven aan overige onkosten.

Publiciteit

Interne publiciteit (aan andere vrijwilligers binnen het Gilde) verloopt via de nieuwsbrief van het Gilde en een webpagina van Praathuis Zutphen op de website van het Gilde Zutphen onder de tak Taalondersteuning. Deze webpagina wordt ook gebruikt voor externe publiciteit, aangevuld met folders en flyers die door de praathuisvrijwilligers zelf worden opgehangen op publieke plaatsen en uitgedeeld aan geïnteresseerden.

Op 28 september 2019 is door 4 praathuisvrijwilligers samen met vrijwilligers van het Gilde Zutphen een stand voor vrijwilligersorganisaties in Zutphen bemand tijdens het jaarlijkse straatfeest op de Weg naar Laren van 9.00 tot 16.00 uur.

2020 en verder

De verwachting voor 2020 is dat de toestroom van asielzoekers groter wordt. Dit zal ook effect hebben op de activiteiten in het Praathuis. Het is nauwelijks mogelijk om daarop te anticiperen, dus het komt aan op snel schakelen wanneer de stroom asielzoekers en het aantal taalvragers in Zutphen toeneemt. Het is daarbij belangrijk een korte lijn te hebben met het COA vanuit het AZC Zutphen. Aandachtspunt voor 2020 is dan ook het periodiek informatief overleg met de leiding van het AZC over belangrijke ontwikkelingen.

Opvang voor kinderen tot 4 jaar is een vraagstuk waar we ons herhaald over buigen, omdat we zien dat de meeste anderstalige moeders met niet schoolgaande kinderen geen taalondersteuning ontvangen. In de huidige situatie (qua ruimte, vrijwilligers en tijd) kunnen wij hen geen taalondersteuning aanbieden. Mochten we dit in 2020 of verder wel kunnen realiseren, dan zou Praathuis Zutphen er een belangrijke extra functie bij krijgen.

Publiciteit voor het praathuis zal zich in de nabije toekomst hoofdzakelijk richten op de taalvrager en het aantrekken van sponsors. Het aantrekken van meer vrijwilligers heeft enkel zin wanneer een tweede dagdeel gaat worden aangeboden of wanneer er opvang voor kinderen tot 4 jaar wordt

gerealiseerd (hiervoor zijn ook vrijwilligers nodig met een andere motivatie en achtergrond). Onder onze bezoekers zullen we ook aandacht hebben voor het in beeld brengen van het totale taalaanbod in Zutphen, zodat zij naast het Praathuis ook elders terecht kunnen voor het aanleren en toepassen van de Nederlandse taal.

Ten slotte wordt het belangrijker om ter ondersteuning van het bestuur van het Gilde Zutphen ook aandacht te besteden aan de borging van de financiering op middellange termijn. We zullen ons daarbij richten op gemeente, bedrijven, instellingen en fondsen. Met name de kosten voor huisvesting zouden op de lange termijn moeten worden gedekt. Eenmalige giften kunnen worden ingezet voor excursies, materialen en scholing.